

Handläggare
Hanna Markkula
Telefon: 08-508 36 235

Till
Äldrenämnden
Den 23 mars 2021

Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 4 år 2020

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 4 år 2020 till kommunfullmäktige.

Patric Rylander
Förvaltningschef

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 4 år 2020. Vid periodens slut fanns totalt 395 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten, framför allt hemtjänst, avser avbrott i verkställigheten då enskilda har avstått sitt beviljade bistånd på grund av pandemin. Det fanns flertalet ej verkställda beslut om särskilt boende där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, bland annat på grund av oro för att smittas av Covid-19. Avbrotten har minskat, bland annat då dagverksamheterna har börjat öppna samt att en del äldre valt att påbörja sin insats igen. Flertalet beslut har avslutats då den enskilde avsåg sig insatsen.

Bakgrund

Kommuner ska inom skälig tid verkställa beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § skyldiga att rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapportering ska göras kvartalsvis till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och kommunens revisorer. Rapporteringen ska fortgå tills beslutet är verkställt eller avslutat och nämnden ska även anmäla verkställigheten av de rapporterade besluten. Rapporteringen gäller även avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från avbrottet.

Rapporteringskyldigheten innefattar också att socialnämnden, eller motsvarande, kvartalsvis ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som inte verkställts inom tre månader. Det ska anges vilka typer av bistånd som avses samt hur lång tid som gått från dagen för gynnande beslut. Uppgifterna ska vara avidentifierade.

Ärendet

I enlighet med rapporteringskyldigheten redovisas statistik över de 684 beslut som stadsdelsnämnderna för kvartal 4 år 2020 har rapporterat till IVO, revisionskontoret samt äldreförvaltningen. Det är en minskning från 914 beslut vid rapporteringen för kvartal 3. Cirka 52 procent av besluten avser en person som är 85 år eller äldre. Under perioden har 143 beslut verkställts och 146 ärenden avslutats. Totalt har 448 avbrott i verkställigheten rapporteras vilket är en minskning från 661 avbrott vid förra rapporteringstillfället.

Vid rapporteringsperiodens slut fanns 395 beslut som var fortsatt ej verkställda jämfört med 587 för kvartal 3. De 684 inrapporterade besluten avser insatser enligt nedan, siffor inom parentes avser föregående rapporteringsperiod.

- 188 (184) permanent boende
- 159 (275) dagverksamhet
- 302 (406) hemtjänst
- 12 (17) ledsagning/ledsagarservice
- 13 (13) avlösning i hemmet
- 3 (12) växelvård/korttidsvård
- 2 (2) trygghetslarm
- 5 (5) boendestöd eller kontaktperson

Den främsta orsaken till att besluten inte är verkställda är att ett antal personer, helt eller delvis, har valt att tillfälligt avstå från att ta emot beviljade insatser med anledning av en oro för smittspridning av Covid-19. Det gäller framför allt hemtjänst men även dagverksamhet. Antalet avbrott har minskat jämfört med förra rapporteringstillfället. Ett antal beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen eller att vissa dagverksamheter som tidigare har varit stängda för att motverka smittspridning har öppnat igen.

När det gäller beslut om särskilt boende har den enskilde av olika orsaker tackat nej till stadens erbjudanden. Utöver en oro för Covid-19 kan det bero på att den enskilde inte upplever sig redo att flytta eller väntar på ett specifikt vård- och omsorgsboende.

Enligt lagen kan ett gynnande beslut endast avslutas om den enskilde väljer att återta sin ansökan eller på egen begäran avslutar sin insats. Under perioden har 160 beslut avslutats av den anledningen vilket är en tydlig ökning jämfört mot tidigare och kan härledas till pandemin. Arton beslut har avslutats då den enskilde har avlidit, något fler än vid tidigare rapportering. Ett tjugotal beslut har löpt ut under tiden de varit pausade och de enskilde har ej sökt på nytt.

Nedan finns en sammanställning av ej verkställda beslut för kvartal 4 samt vid tre tidigare rapporteringstillfällen. Det särredovisas om den enskilde avstått insats på grund av oro för smitta av Covid-19. Några personer har uppgett både särskilda önskemål och en oro för Covid-19 som orsak till att man tackat nej. När det gäller antalet rapporterade avbrott i verkställigheten kan vissa beslut vara rapporterade som verkställda varför summan på stadsdelsnämnsnivå kan överstiga antalet rapporterade ej verkställda beslut.

Tabell. Ej verkställda beslut under 2020 per stadsdelsförvaltning

SDN	Kv 1 - 2020	Kv 2 - 2020	Kv 3 - 2020	Kv 4 - 2020	Avbrott i verkställighet	Tackat nej/särskilt önskemål	Avstått p.g.a. Covid-19
Bromma	11	79	52	56	52	8	48
Enskede-Årsta-Vantör	17	22	28	26	0	21	9
Farsta	5	37	28	17	23	4	13
Hägersten-Älvsjö	5	96	53	20	50	5	42
Hässelby-Vällingby	10	19	19	18	5	12	11
Kungsholmen	10	10	73	26	62	13	46
Norrmalm	7	45	13	10	0	9	6
Rinkeby-Kista	1	42	18	9	17	1	16
Skarpnäck	3	21	33	18	26	3	29
Skärholmen	3	24	18	13	12	3	11
Spånga-Tensta	1	28	42	38	40	12	35
Södermalm	32	200	147	85	112	38	119
Östermalm	19	86	63	59	49	23	46
TOTALT	124	709	587	395	448	152	431

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 17 mars 2021. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 16 mars och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 18 mars 2021.

Förvaltningens förslag

Antalet avbrott av verkställigheten ökade markant med start under rapporteringsperioden för kvartal 2. Som det framgår av rapporteringen är den främsta orsaken till att besluten inte har kunnat verkställas grundat i att den enskilde på egen begäran har valt att tillfälligt avstå från att ta emot beviljade insatser. Det gäller framför allt hemtjänst och dagverksamhet. Anledningen är en oro för smittspridning av Covid-19. Stadsdelsförvaltningarna redovisar att andra insatser har erbjudits utifrån individuella bedömningar samt att uppföljande kontakt har tagits. Flera får istället sina behov tillgodosedda av anhöriga.

Äldreförvaltningen noterar att avbrotten har minskat för kvartal 4 och uppgår till 448 beslut jämfört med 661 för kvartal 3. Ett antal av dessa beslut har verkställts då den enskilde har valt att påbörja sina insatser igen. Det finns också ett antal beslut om dagverksamhet där insatsen påbörjats igen då verksamheterna har öppnat efter att tidigare har varit stängda för att motverka smittspridning. Flertalet beslut har även avslutats då den enskilde valt att avsäga sig sina insatser med hänvisning till Covid-19 istället för att ha dem vilande. En del beslut har även rapporterats som avslutade då de löpt ut och den enskilde inte har ansökt på nytt under rådande omständigheter.

Äldreförvaltningen noterar att det fortsatt finns vissa skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna avseende antalet rapporterade avbrott i verkställigheten. Äldreförvaltningen har gått ut med förtydligande information om att avbrott i verkställigheten ska rapporteras, även om orsaken till avbrottet är av den enskilde självmant avstått biståndet. Skillnaderna i rapporteringen kan vara olika tolkning av när insatsen är att avse som avslutad av den enskilde.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden överlämnar anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 4 år 2020 till kommunfullmäktige.

Jämställdhetsanalys

Detta ärende bedöms inte ge konsekvenser för invånarna beroende på om de är kvinnor eller män. Däremot är det viktigt att vid biståndsbedömningen säkerställa att kvinnor och män, oavsett kön, får sina behov tillgodosedda.

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kvartal 4 år 2020.